

28.5.2010

HELSINGIN KAUPUNGIN RAITIOLIIKENNESÄÄNTÖ

- 1 § Raitioliikenteessä Helsingin kaupungin alueella on sen lisäksi mitä muussa lainsäädännössä on säädetty noudatettava tämän raitioliikennesäännön määräyksiä.

Raitioliikenne

- 2 § Raitiovaunu saa pysähtyä matkustajien ottamista ja jättämistä varten vain liikennemerkillä merkityllä raitiovaunun pysäkillä.
- 3 § Raitiovaunun ovia ei saa avata ennen kuin vaunu on pysähtynyt eikä niitä saa sulkea ennen kuin matkustaja on poistunut vaunusta tai nousut vaunuun.
- Raitiovaunulla ei saa lähteä liikkeelle ennen kuin raitiovaunun ovet on suljettu.
- 4 § Raitiovaunua saa peruuttaa vain sen takaosasta sellaisesta paikasta, josta kuljettajalla on esteetön näkyvyys liikenneväylälle. Peruuttaminen kuljettajan paikalta on sallittu vain, jos kuljettajalla on apunaan raitiovaununkuljettajan, huoltoajoluvan tai varikkoajoluvan (vain varikoilla) koulutuksen saanut henkilö tai poliisi.
- 5 § HKL-Raitioliikenteen on pidettävä luetteloa, josta ilmenee, kuka milloinkin on toiminut kuljettajana kussakin vaunussa. Tämä luettelo on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. Luettelosta luovutetaan tietoja rekisteriselosteen mukaisesti.

Raitiovaunukuljettaja

- 6 § Raitiovaunua saa 11§:ssä mainituin poikkeuksin kuljettaa vain henkilö, jolla on HKL-Raitioliikenteen johtajan myöntämä voimassaoleva ajolupa.
1. Raitiovaunun ajolupa: Oikeuttaa raitiovaunun kuljettamiseen koko rataverkossa ja linjaliikenteessä.
 2. Huoltoajolupa: Oikeuttaa raitiovaunun kuljettamiseen koko rataverkossa siirto- ja koeajossa.
 3. Varikkoajolupa: Oikeuttaa raitiovaunun kuljettamiseen varikkojen alueella sijaitsevalla rataverkolla.
- HKL-Raitioliikenteen tulee pitää luetteloa niistä henkilöistä, joilla on oikeus kuljettaa raitiovaunua. Luettelosta luovutetaan tietoja rekisteriselosteen mukaisesti.

28.5.2010

Raitiovaunua ei saa kuljettaa henkilö, jolta sairauden tai väsymyksen vuoksi tai muusta syystä puuttuvat siihen tarpeelliset edellytykset taikka jonka terveydentila ei enää täytä raitiovaunun kuljettamiseen vaadittavan ajoluvan edellytyksiä.

7 § Raitiovaunun kuljettajantutkinnon toimittaa HKL-Raitoliikenne.

8 § Raitiovaunun kuljettamiseen vaadittavan ajoluvan edellytyksenä on,

- a) että henkilö on täyttänyt 21 vuotta, (poikkeuksena varikkoajoluvan haltija),
- b) että henkilöllä on vähintään B-luokan ajokortti, (poikkeuksena varikkoajoluvan haltija).
- c) että hänen näkönsä tarkkuus korjaavia linssejä käyttäen tai ilman niitä on toisella silmällä vähintään 0,8 ja toisella 0,5, ja, jos vaadittu näöntarkkuus saavutetaan vain korjaavia linssejä käyttäen, että kummankin silmän korjaamaton näöntarkkuus on vähintään 0,05.
- d) että molempien silmien yhteinen näkökenttä ja väriäisti on normaali,
- e) että hän kuulolaitteella tai ilman sitä ainakin toisella korvalla kuulee tavallisen puheäänän neljän metrin etäisyydeltä,
- f) ettei hänellä ole sellaista direktiivin 91/439/ETY liitteessä III mainittua vikaa, sairautta tai vammaa, joka olennaisesti heikentää hänen kykyään toimia raitiovaunun kuljettajana,
- g) että hän hallitsee riittävällä varmuudella raitiovaunun kuljettamisen ja toimintatavan sekä on perillä raitiovaunun rakenteesta, huollosta ja tämän raitoliikennesäännön määräyksistä.

HKL-Raitoliikenneyksikön johtaja voi myöntää poikkeuksia tämän pykälän määräyksistä, mikäli siihen on erittäin painavia syitä, eikä poikkeamisesta aiheudu vaaraa liikenneturvallisuudelle.

9 § Ajolupa raitiovaunun kuljettamiseen annetaan enintään kymmeneksi vuodeksi. Ajolupa uudistetaan, jos ajoluvan haltija edelleen täyttää ajoluvan saamisen edellytykset. Ajoluvan uudistamisen edellytyksenä on, että henkilön raitiovaunun ajokokemuksesta ei ole kulunut yli 5 vuotta.

Ajoluvan haltijan on esitettävä HKL-Raitoliikenteelle lääkärintodistus kahden kuukauden kuluessa siitä, kun viisi vuotta on kulunut ajoluvan myöntämisestä tai edellisestä lääkärintarkastuksesta.

28.5.2010

Jos ajolupa on voimassa, mutta ajoluvan haltija ei ole kuljettanut raitiovaunua säännöllisesti, voi HKL-Raitoliikenne edellyttää ajoluvan haltijaa käytännössä osoittamaan ajotaitonsa ajonäytteellä.

Ajolupa voidaan HKL-Raitoliikenteen toimesta peruuttaa, mikäli HKL-Raitoliikenne katsoo että henkilö ei enää täytä ajoluvan saamiselle asetettuja edellytyksiä. Työsuhteen päättyessä, tai kun tarve ajoluvan käyttämiselle on päätynyt, kuljettajan tulee palauttaa ajolupa HKL-Raitoliikenteelle.

10 § Ajoluvan haltijalla täytyy olla voimassaoleva B-luokan ajokortti. Mikäli ajoluvan haltija menettää ajokorttinsa, on hänen siitä välittömästi ilmoitettava esimiehelleen.

11 § Kuljettajaoppilas saa harjoitella raitiovaunun kuljettamista opettajan ollessa hänen vieressään. Opettaja katsotaan tällöin kuljettajaksi. Kuljettajaopettajan tulee huolehtia, että opetusajossa tulee raitiovaunun olla merkitty niin, että selkeästi ilmenee raitiovaunun olevan opetuskäytössä.

Kuljettajan tutkintoon liittyvän ajokokeen aikana tutkittava katsotaan kuljettajaksi.

Raitiovaunu

12 § Raitiovaunun on oltava rakenteeltaan, varusteiltaan, kunnoltaan ja turvalaitteiltaan sellaisessa kunnossa, että sillä voidaan turvallisesti liikennöidä ja että se muutenkin sopii raitiovaunuliikenteeseen.

13 § Liikennöitäessä linjaliikenteessä yhteenkytketyillä vaunuyhdistelmillä, kuljettajalla tulee olla käytössään koko yhdistelmän hallintalaitteet.

14 § HKL-Raitoliikenne ja raitiovaunukuljettaja ovat vastuussa raitiovaunun kunnosta samoin periaattein kuin ajoneuvojen osalta on ajoneuvolaissa säädetty.

15 § Raitiovaunujen katsastuksessa sovelletaan ajoneuvolain rekisteröintikatsastusta ja määräaikaikatsastusta koskevia määräyksiä soveltuvien osin. Lisäksi jokaista kalustotyyppiä kohti on laadittu erilliset katsastusohjeet ja katsastuspöytäkirjat. Katsastus on jaettu turvallisuusosioon ja tekniseen osioon.

Rekisteröintikatsastuksen yhteydessä määrätään raitiovaunulle tunnistenumero, joka merkitään eteen, taakse ja molemmille sivuille.

28.5.2010

Uusintakatsastus suoritetaan vuosittain, kuitenkin aikaisintaan 8 kk:n edellisestä katsastuksesta.

Katsastuksesta on pidettävä pöytäkirjaa, joka on vaadittaessa esitettävä asianomaiselle viranomaiselle. Pöytäkirja säilytetään HKL-Raitioliikenteen tietojärjestelmässä ja arkistoidaan.

Katsastuksen toimittajan määrää HKL-Liikelaitoksen toimitusjohtaja.

Raitiovaunun matkustajat

- 16 § Matkustajan tulee raitiovaunussa ollessaan, siihen noustessaan sekä siitä poistuessaan noudattaa joukkoliikenteen järjestyksestä ja turvallisuudesta annettuja lakeja (erityisesti lakia järjestyksenpidosta joukkoliikenteessä 17.6.1977/472, järjestyslakia 27.6.2003/612, joukkoliikenteen tarkastusmaksusta annettua lakia 11.5.1979/469 ja tieliikennelakia 3.4.1981/267), ohjeita sekä kuljettajan määräyksiä.
- 17 § Matkustajan tulee kuljettaessaan matkatavaroita tai kotieläimiä noudattaa niiden kuljetuksesta annettuja ohjeita. Raitiovaunussa ei saa kuljettaa palavia nesteitä, täysiä kaasusäiliöitä, räjähdysaineita tai happeja eikä muutakaan tavaraa, joka voi vaarantaa tai haitata matkustajia tai raitioliikenteen hoitoa.
- 18§ Raitiovaunuissa ei saa harjoittaa tavaroiden eikä painotuotteiden kaupustelua, esittelyä tai ilmaisjakelua ilman HKL:n antamaa lupaa.
- 19§ Matkustaja ei saa koskea laitteisiin, jotka on tarkoitettu kuljettajan hoitettaviksi.
- Matkustaja ei saa tarpeettomasti puhelemalla tai muulla tavoin häiritä kuljettajaa hänen tehtävässään.

Vanhat raitiovaunut

- 20§ Vanhoja raitiovaunuja tai perävaunuja, jotka eivät kaikin osin täytä tämän raitioliikennesäännön määräyksiä, ei saa käyttää linjaliikenteeseen. Niillä saa kuitenkin liikennöidä tilapäisesti edellytyksin, että tarpeellista varovaisuutta noudatetaan. Liikennöinti tallennetaan HKL-Raitioliikenteen tietojärjestelmiin.

Voimaantulo

- 21§ Tämä raitioliikennesääntö tulee voimaan 1.6.2010